

Rīcības brīvība — nepieciešama dzīves iecerei

Elders Roberts D. Heilzs
no Divpadsmit apustuļu kворuma

Kad mēs izvēlamies nākt pie Kristus, pieņemt Viņa Vārdu un sekot Viņa kalpiem, mēs pilnveidojamies ceļā uz mūžīgo dzīvi.

Nesen es saņēmu vēstuli no kāda vairāk nekā 50 gadus sena drauga, kurš nav mūsu Baznīcas loceklis. Es biju viņam aizsūtījis ar evaņģēliju saistītu lasāmvielu, uz ko viņš atbildēja: „Sākumā man bija grūti saprast mormoņu žargona nozīmi, piemēram, jēdzienu *rīcības brīvība*. Iespējams, neliela paskaidrojumu vārdnīca būtu noderīga.”

Es biju pārsteigts, ka viņš nesaprata, ko nozīmē *rīcības brīvība*. Es iegāju tiešsaistes vārdnīcā. No *rīcības brīvība* desmit definīcijām un lietojumiem neviena nepauda domu par izvēļu veikšanu. Mēs mācām, ka rīcības brīvība ir spējas un privilēģija, ko Dievs mums dod, lai mēs paši izvēlētos un „rīkotos un nevis lai ar [mums] rīkotos”.¹ Rīcības brīvība nozīmē rīkoties ar atbildību un saistībām par savu rīcību. Mūsu rīcības brīvība ir nepieciešama glābšanas iecerei. Ar to mēs esam „brīvi izvēlēties brīvību un mūžīgo dzīvi caur lielo visu cilvēku Starpnieku, vai izvēlēties gūstu un nāvi, saskaņā ar velna gūstu un varu.”²

Pazīstamas Baznīcas dziesmas vārdi ļoti skaidri māca šo principu:

„Zini to, ka katra dvēsele ir brīva

Izvēlēties savu dzīvi un kāda tā būs;

Jo šī mūžīgā patiesība ir dota —

Dievs nespiedīs nevienu debesīs.”³

Lai atbildētu uz mana drauga jautājumu un citu labu vīriešu un sieviešu jautājumiem, ļaujiet man plašāk dalīties ar jums par to, ko mēs zinām par rīcības brīvības nozīmi.

Pirms mēs ieradāmies uz šīs Zemes, Debesu Tēvs iepazīstināja ar Savu pestīšanas ieceri — plānu nākt uz Zemes un saņemt ķermeni, izvēlēties rīkoties starp labu un ļaunu un pilnveidoties, lai kļūtu līdzīgi Viņam un dzīvotu ar Viņu kopā mūžīgi.

Mūsu rīcības brīvība — mūsu spēja pašiem izvēlēties un rīkoties — bija nepieciešams šīs ieceres elements. Bez rīcības brīvības mēs nespētu veikt pareizas izvēles un pilnveidoties. Tomēr ar rīcības brīvību mēs varētu veikt nepareizas izvēles, grēkot un zaudēt iespēju būt atkal ar mūsu Debesu Tēvu. Šī iemesla dēļ vajadzēja nodrošināt Glābēju, kurš izciestu par mūsu grēkiem un izpirktu mūs, ja mēs nožēlotu grēkus. Ar Savu bezgalīgo Izpirkšanu

Viņš īstenoja „žēlastības ieceri, lai apmierinātu taisnības prasības”.⁴

Kad mūsu Debesu Tēvs bija iepazīstinājis ar Savu ieceri, Lucifers iznāca priekšā, sakot: „Sūti mani, ... un es atpestīšu visu cilvēci, ka [pat] neviena dvēsele netiks pazaudēta, ... tādēļ dod man Savu godu.”⁵ Šo plānu nepieņēma mūsu Tēvs, jo tas noraidītu mūsu rīcības brīvību. Patiesībā tas bija sacelšanās plāns.

Tad Jēzus Kristus, Debesu Tēva „Mīļotais un Izraudzītais [Dēls] no sākuma,” pielietoja Savu rīcības brīvību, sakot: „Tēvs, Tava griba tiks darīta, un gods būs Tavš mūžīgi.”⁶ Viņš būtu Glābējs — pasaules Glābējs.

Lucifera sacelšanās rezultātā radās liels konflikts. Katram no Debesu Tēva bērniem bija iespēja pielietot rīcības brīvību, ko Debesu Tēvs tiem bija devis. Mēs izvēlējamies ticēt Glābējam, Jēzum Kristum, — nākt pie Viņa, sekot Viņam un pieņemt ieceri, ko Debesu Tēvs mums izklāstīja. Taču trešdaļai Debesu Tēva bērnu nebija ticības sekot Glābējam, un viņi tā vietā izvēlējās sekot Luciferam jeb Sātanam.⁷

Un Dievs sacīja: „Tādēļ, tāpēc ka Sātans sacēlās pret Mani un mēģināja iznīcināt cilvēka rīcības brīvību, ko Es, Dievs Tas Kungs, biju tam devis, ... Es liku, lai viņš tiktu nogāzts.”⁸ Tie, kuri sekoja Sātanam, zaudēja iespēju saņemt mirstīgo ķermeni, dzīvot uz Zemes un pilnveidoties. Tādējādi pielietojot savu rīcības brīvību, viņi zaudēja savu rīcības brīvību.

Šodien vienīgais, ko Sātanam un viņa sekotājiem ir spēks darīt, ir mūs kārdināt un pārbaudīt. Viņu vienīgais prieks ir mūs padarīt „nelaimīgus] līdzīgi [viņiem pašiem]”.⁹ Viņu vienīgā laime ir tad, kad mēs nepaklausām Tā Kunga baušļiem.

Bet padomājiet par to — savā pirmsmirstīgajā esamībā mēs izvēlējamies sekot Glābējam, Jēzum Kristum! Un tādēļ mums tika atļauts nākt uz Zemi. Es liecinu, ka, veicot tādu pat izvēli sekot Glābējam tagad — kamēr mēs esam šeit uz Zemes — mēs iegūsim vēl lielāku svētību mūžībā. Taču ziniet — mums jāturpina izvēlēties sekot Glābējam. Uz spēles ir likta mūžība, un mūsu rīcības brīvības gudra izmantošana un mūsu rīcība ir būtiska, lai mums varētu būt mūžīgā dzīve.

Savas dzīves laikā mūsu Glābējs parādīja mums, kā pielietot mūsu rīcības brīvību. Esot vēl zēns Jeruzālemē, Viņš paklausīgi izvēlējās „[darboties] Sava Tēva lietās”.¹⁰ Savā kalpošanā Viņš nelokāmi izvēlējās „[darīt] Sava Tēva gribu”.¹¹ Ģetzemanē Viņš izvēlējās izciest visu, sakot: „Ne Mans, bet Tavš prāts lai notiek!” Bet eņģelis no debesīm Viņam parādījās un Viņu stiprināja.¹² Esot uz krusta, Viņš izvēlējās mīlēt Savus ienaidniekus, lūdzot: „Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko tie dara.”¹³ Un tad, lai Viņš varētu pilnībā parādīt, ka Viņš pats veica izvēli, Viņš tika atstāts viens. „[Tēvs], kāpēc Tu Mani esi atstājis?” Viņš vaicāja.¹⁴ Beigās Viņš pielietoja Savu rīcības brīvību, lai izturētu līdz galam, līdz Viņš varēja teikt: „Viss piepildīts!”¹⁵

Kaut arī Viņš tika „tāpat kārdināts visās lietās, tikai bez grēka,”¹⁶ ar katru izvēli un katru rīcību Viņš pielietoja rīcības brīvību iespēju būt par mūsu Glābēju — saraut grēka un nāves saites mūsu dēļ. Un ar Savu nevainojamo dzīvi Viņš mums mācīja, ka tad, kad mēs izvēlamies darīt mūsu Debesu Tēva gribu, mūsu rīcības brīvība tiek saglabāta, mūsu iespējas pieaug, un mēs pilnveidojamies.

Pierādījumi šai patiesībai ir atrodamī viscaur Svētajos Rakstos. Ījabs zaudēja visu, kas viņam bija, tomēr viņš izvēlējās saglabāt uzticību, un viņš saņēma Dieva mūžīgās svētības. Marija un Jāzeps izvēlējās paklausīt eņģeļa brīdinājumam bēgt uz Ēģipti, un tika pasargāta Glābēja dzīvība. Džozefs Smits izvēlējās rīkoties atbilstoši Moronija norādījumiem, un sākās Atjaunošana, kā bija pravietots. Kad mēs izvēlamies nākt pie Kristus, pieņemot Viņa Vārdu un sekot Viņa kalpiem, mēs pilnveidojamies ceļā uz mūžīgo dzīvi.

Mūsu dzīves ceļojumā noderīgi ir atcerēties, ka patiess ir arī pretējais — kad mēs nepildām baušļus un Svētā Gara pamudinājumus, mūsu iespējas sarūk, mūsu spējas rīkoties un pilnveidoties mazinās. Kad Kains atņēma savam brālim dzīvību, jo viņš vairāk mīlēja Sātānu nekā Dievu, viņa garīgā attīstība tika apturēta.

Savā jaunībā es apguvu svarīgu mācību par to, kā mūsu rīcība var ierobežot mūsu brīvību. Kādu dienu mans tēvs man lika nolakot koka grīdu. Es izvēlējos sākt no durvīm un devos virzienā uz istabas *iekšieni*. Kad es biju gandrīz pabeidzis, es aptvēru, ka neesmu sev atstājis ceļu, kā izkļūt laukā. Otrā pusē nebija ne loga, ne durvju. Es biju burtiski iedzinis sevi stūrī. Man nebija, kur doties. Es biju iesprostots.

Kad vien mēs nepaklausām, mēs garīgi iedzenam sevi stūrī un esam savu izvēļu gūstekņi. Kaut arī mēs esam garīgi iesprostoti, vienmēr pastāv izeja. Līdzīgi kā grēku nožēlošana, pagriešanās apkārt un iešana pa nupat kā nolakotu grīdu nozīmē darbu — ļoti daudz slīpēšanas un lakošanas! Atgriešanās pie Tā Kunga nav viegla, taču ir tā vērtā.

Izprotot grēku nožēlošanas grūtības, mēs augsti vērtējam Svētā Gara svētības, kas vada mūsu rīcības brīvību, un Debesu Tēvu, kurš dod mums baušļus, stiprina un atbalsta mūs, tos turot. Vēl mēs izprotam, kādā veidā paklausība baušļiem galu galā pasargā mūsu rīcības brīvību.

Piemēram, kad mēs paklausām Gudrības vārdam, mēs izbēgam no sliktas veselības gūsta un vielu atkarības, kas burtiski mums laupa spēju rīkoties pašiem.

Paklausot padomam izvairīties un izkļūt no parādiem, mēs pielietojam savu rīcības brīvību un iegūstam brīvību lietot savā rīcībā esošos ienākumus, lai palīdzētu un svētītu citus.

Kad mēs ievērojam praviešu padomu noturēt ģimenes mājvakaru, ģimenes lūgšanu un ģimenes Svēto Rakstu studēšanu, mūsu mājas kļūst par mūsu bērnu garīgās izaugsmes inkubatoru. Tur mēs varam viņiem mācīt evaņģēliju, sniegt savas liecības, paust savu mīlestību un klausīties, kad viņi dalās savās sajūtās un pieredzē. Ar savām taisnīgajām izvēm un rīcību mēs atbrīvojam viņus no tumsas, palielinot viņu spēju staigāt gaismā.

Pasaule māca daudzas nepatiesības par rīcības brīvību. Daudzi domā, ka mums vajag „[ēst, dzert un līksmoties], ... un, ja arī mēs būsim vainīgi, Dievs mūs nedaudz papērs ar rīksti un galu galā mēs tiksīm izglābti.”¹⁷ Citi pieņem sekulārismu un noliedz Dievu. Viņi pārliecina sevi, ka nav „[pretstata] visās lietās,”¹⁸ un tādēļ, „lai ko arī cilvēks darītu, tas nav noziegums.”¹⁹ Tas „[iznīcina] Dieva gudrību un viņa mūžīgos nodomus.”²⁰

Pretēji pasaulīgajām mācībām, Raksti mūs māca, ka mums ir rīcības brīvība un ka mūsu rīcības brīvības taisnīga pielietošana vienmēr rada pārmaiņas mums dotajās iespējās un mūsu spējā tās izmantot un mūžīgi pilnveidoties.

Piemēram, caur pravieti Samuēlu Tas Kungs deva skaidru pavēli ķēniņam Saulam:

„Tas Kungs ir mani sūtījis tevi svaidīt par ķēniņu [teica Samuēls] ... nu tagad uzklausi Tā Kunga vārdus!

... ej tagad un sakauj Amaleku, iznīcīni itin visu līdz pēdējam, kas vien tam pieder!”²¹

Taču Sauls neizpildīja Tā Kunga pavēli. Viņš pielietoja to, ko es saucu par „selektīvo paklausību”. Paļaujoties uz savu paša gudrību, viņš saudzēja ķēniņu Agagu un atveda atpakaļ labākos aunus, vēršu un citus dzīvniekus.

Tas Kungs atklāja to pravietim Samuēlam un sūtīja viņu atņemt Saulam ķēniņa amatu. Kad pravietis ieradās, Sauls teica: „Es esmu izpildījis Tā Kunga pavēles.”²² Taču pravietis zināja pretējo, sakot: „Ko nozīmē šī avju blēšana manās ausīs, un kas tā ir par vēršu maušanu, ko es dzirdu?”²³

Sauls taisnojās, vainojot citus, sakot, ka ļaudis paturēja dzīvniekus, lai nestu upurus Tam Kungam. Praviēša atbilde bija skaidra: „Vai tad Tam Kungam ir lielāka patika par dedzināmiem un kaujamiem upuriem nekā par paklausību Tā Kunga balsij? Redzi, paklausība ir labāka nekā upuris, un padevība [Tā Kunga baušļiem] ir labāka nekā auna tauki.”²⁴

Galū galā Sauls atzinās, sakot: „Es tiešām esmu grēkojis, jo es esmu pārkāpis Tā Kunga pavēli un arī tavus vārdus; patiesi, es vairāk bijos karavīrus un paklausīju viņu balsij.”²⁵ Tādēļ, ka Sauls nepaklausīja precīzi — tādēļ, ka viņš izvēlējās būt „selektīvi paklausīgs” — viņš zaudēja iespēju — un rīcības brīvību — būt ķēniņam.

Mani brāļi un māsas, vai mēs precīzi paklausām Tā Kunga balsij un Viņa praviēšiem? Vai līdzīgi Saulam mēs pielietojam *selektīvu paklausību* un baidāmies no cilvēku spriedumiem?

Es atzīstu, ka mēs visi kļūdāmies. Raksti mūs māca: „Visi ir grēkojuši, un visiem trūkst dievišķās godības.”²⁶ Tiem no jums, kuri atrodat pagātnes netaisnīgo izvēļu gūstā, kuri esat iedzīti tumšā stūrī, esot bez visām svētībām, kas pieejamas, taisnīgi pielietojot rīcības brīvību, mēs jūs mīlam. Nāciet atpakaļ! Nāciet laukā no tumšā stūra gaismā. Pat, ja jums jāiet pāri nupat kā nolakotai grīdai, tas ir tā vērts. Ticiet, ka „caur Kristus veikto Izpirkšanu visa cilvēce [ieskaitot jūs un mani] var tikt izglābta, ja tā paklausīs evaņģēlija likumiem un priekšrakstiem.”²⁷

Kad pienāca Izpirkšanas stunda, Glābējs teica Savu diženo Aizlūgšanu un runāja par katru no mums, sakot: „Tēvs, Es gribu, lai, kur Es esmu, arī tie ir pie Manis, ko Tu Man esi devis, lai viņi redzētu Manu skaidrību, ko Tu Man esi devis”²⁸; „bet šī ir mūžīgā dzīvība, ka viņi atzīst Tevi, vienīgo patieso Dievu, un to, ko Tu esi sūtījis, Jēzu Kristu.”²⁹

Es sniedzu savu īpašo liecību, ka Viņi dzīvo. Kad mēs pielietojam savu rīcības brīvību

taisnīgumā, mēs iepazīstam Viņus, kļūstam līdzīgi Viņiem un sagatavojam sevi tai dienai, kad „katrs celis lieksies un katra mēle atzīsies”,³⁰ ka Jēzus ir mūsu Glābējs. Kaut mēs turpinātu sekot Viņam un mūsu Mūžīgajam Tēvam, kā mēs to darījām sākumā, es lūdzu Jēzus Kristus Vārdā, āmen.

ATSAUCES

1. 2. Nefija 2:26.
2. 2. Nefija 2:27.
3. „Know This, That Every Soul Is Free,” *Hymns*, Nr. 240.
4. Almas 42:15.
5. Mozus gr. 4:1.
6. Mozus gr. 4:2.
7. Skat. Mācība un Derības 29:36.
8. Mozus gr. 4:3.
9. 2. Nefija 2:27; skat. arī 2. Nefija 9:9.
10. Lūkas 2:49.
11. 3. Nefijs 27:13.
12. Lūkas 22:42–43.
13. Skat. Lūkas 23:34.
14. Mateja 27:46; Marka 15:34.
15. Jāņa 19:30.
16. Ebrejiem 4:15.
17. 2. Nefija 28:8.
18. 2. Nefija 2:11.
19. Almas 30:17.
20. 2. Nefija 2:12.
21. 1. Samuēla 15:1, 3.
22. 1. Samuēla 15:13.
23. 1. Samuēla 15:14.
24. 1. Samuēla 15:22.
25. 1. Samuēla 15:24.
26. Romiešiem 3:23.
27. Ticības apliecinājumi 1:3.
28. Jāņa 17:24.
29. Jāņa 17:3.
30. Mosijas 27:31.